

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1880.   Första Kammaren.   N:o 2.

Måndagen den 19 Januari.

Kammaren sammanträdde kl. 12 middagen.

Herrar *Adlersparre*, *Petersson*, *Johan*, *Ekman*, *Johan Jakob*, *Hammar*, *Croneborg*, *Gavelius*, *Wallenius*, *Peterson*, *Gustaf*, och *Tornerhjelm*, Grefve *Lagerbjelke* samt Friherrarne af *Uggla*s och *Ramel* tillkännagåfvo, att de infunnit sig för att delta i riksdagsgöromålen.

Härefter upplästes två läkarebetyg af följande lydelse:

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare m. m. Grefve *Henning Hamilton* är af sjukdom hindrad att tills vidare delta i Riksdagens förhandlingar, intygar

Stockholm den 14 Januari 1880.

Adolf Kjellberg,
M. D:r.

Att ledamoten i Första Kammaren *Öfversten* och kommandören, Friherre E. von *Vegesack* är af ögonsjukdom hindrad att för närvarande infinna sig vid Riksdagen, intygas på embetsed

Visby den 17 Januari 1880.

Axel Goës,
Provinsialläkare.

Slutligen tillkännagaf Herr Talmannen, att Herr *von Koch* hade i skrifvelse till Herr Talmannen anmält sig vara af ett inom hans familj inträffadt sjukdomsfall och andra omständigheter hindrad att inställa sig vid Riksdagen förr än under loppet af denna vecka.

Herr *vice Talmannen* begärde ordet och yttrade: Jag hemställer, att Kammaren må besluta, att Herr Talmannens å rikssalen hållna tal mätte uppläsas för att sedan i Kammarens protokoll förvaras.

Sedan Kammaren, uppå gjord proposition, härtill lemnat bifall, uppläste Herr Talmannen det ifrågavarande talet, hvilket lydde sålunda:

Första Kammarens Prot. 1880. N:o 2.

Stormäktigste Allernädigste Konung!

Efter att nyss i templet hafva nedkallat Guds välsignelse öfver Konung och Land, frambär nu Riksdagens Första Kammare inför Eders Kongl. Majestät sin undersåtliga vördnadsbetygelse. Hon åtföljes af liflig försäkran om ett samvetsgrant och troget fullgörande af alla de pligter, som tillhörta folkombudens ansvarsfulla kall. Det är emeller-tid i många särskilda fall ganska svårt att afgöra hvad som verkligen är pligt. Må man derföre ej döma för hastigt, om fattade beslut någon gång misshaga, och framför allt ej utsträcka fordringarna öfver billighetens gräns. Ty så mycket är åtminstone visst, att Riksdagen hvarken råder öfver goda och dåliga tider eller kan afhjälpa alla de olägenheter, som dels af mindre gynsamma omständigheter, dels af felaktiga mänskliga beräkningar framkallas. Det är nog, om han efter bästa förstånd sörjer för *statens* väl och derigenom äfven medelbart främjar hvarje berättigadt enskilt intresse. Svenska folket sjelf har ingen högre uppgift än att först och främst taga vara på sitt rika fadernearf samt dernäst tillse, huru detta arf skall kunna förkofradt åt kommande slägtar öfverlemnas; och följaktligen hafva folkets valde förtroendemän icke heller någon högre uppgift sig förelagd. Fosterlandskärleken skall häданefter såsom hittills lära dem uppgiftens rätta lösning. Med fast öfvertygelse härom går Första Kammaren till sitt arbete, genom hvilket den hoppas att städse göra sig förtjent af Eders Kongl. Majestäts nådiga ynnest och bevägenhet.

Företogs val af tre ledamöter för att delta i talmansöfverläggningarna; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Carleson	med 81 röster.
» Grefve Lagerbjelke	» 80 »
» Grefve Hamilton, H. L. H. »	71 »

Företogs val af två ledamöter för att hafva inseende öfver Riksdagens kansli; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Asplund	med 50 röster.
» Fröman	» 50 »

Företogs val af fyra ledamöter för att jemte Talmannen tillsätta Kammarens kansli och vaktbetjening; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Almquist	med 37 röster.
» Bennich	» 37 »
» Stråle, W.	» 37 »
» von Ehrenheim	» 36 »

Föredrogs och lades till handlingarne Kongl. Maj:ts den 17 i denna månad på rikssalen upplästa nådiga berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista Riksdags sammanträde sig tilldragit.

Föredrogs och bordlades Kongl. Maj:ts den 17 i denna månad på rikssalen öfverlemnade nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof.

Kammaren åtskildes kl. 3/41 e. m.

In fidem
O. Brakel.

Onsdagen den 21 Januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10 f. m.

Justerades tre protokollsutdrag för den 19 Januari.

Grefvarne *Mörner*, *Oscar* och *Axel*, Herrar *Jöns Pehrsson* och *von Koch* samt Grefve *Posse*, *Knut*, tillkännagafvo, att de infunnit sig för att delta i riksdagsärendenas behandling; hvarefter upplästes ett läkarebetyg af följande innehåll:

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare Herr Kammarherren m. m. A. Reuterskiöld är genom sjukdom hindrad tills vidare att bivista Kammarens sammanträden, intygas härför edligen.

Stockholm den 20 Januari 1880.

R. Bruzelius,
Med. Professor.

Undertecknad tillkännagaf, att Herr Talmannen och de Herrar ledamöter, hvilka blifvit utsedde för att tillsätta Kammarens kansli och vaktbetjening, hade vid sammanträde den 19 i denna månad antagit såsom *Förste Notarier*: Amanuensen i Kongl. Biblioteket E. W. Dahlgren och vice Härads Höfdingen A. L. van der Hagen; *Notarier*: vice Härads Höfdingarne Grefve F. Wrangel, C. Schönmeyr, H.

Rohtlieb, A. Thollander, J. O. Ramstedt, A. von Krusenstjerna och H. Biörklund, Amanuensen i Ecklesiastikdepartementet Friherre A. Stjernstedt, e. o. Kanslisten i Civildepartementet Friherre A. Alströmer och Filosofie Kandidaten G. F. Thollander; *Förste Kanslist*: Kammarherren Friherre G. Ehrenborgh; *Registrator*: Revisorn i Generalpoststyrelsen J. F. Kröningsvärd; *Kanslister*: Kammarherren B. Fock, Amanuensen i Statskontoret A. A. F. Ström, vice Häradshöfdingen H. W. Hedenstjerna, e. o. Kanslisten i Kommerskollegium G. E. von der Burg, Juris Kandidaten D. von Schulzenheim och t. f. Amanuensen i Telegrafstyrelsen W. Geete; och hade såsom vaktmästare blifvit anstälde E. Ehrnström, F. W. Malmberg, N. Pehrman, C. J. Sjöstedt, A. Wahlquist, C. Kindstrand, E. Pira och G. A. Söderquist.

Företogs val af tio ledamöter i Konstitutions-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Afzelius	med 86 röster,
» Burenstam	» 86 »
» de Maré	» 86 »
» Gahn	» 86 »
» Hammarhjelm	» 86 »
Friherre Hierta	» 86 »
Herr von Möller	» 86 »
» Odelberg	» 86 »
» von Ehrenheim	» 85 »
» Hallenborg	» 77 »

Företogs val af tolf ledamöter i Stats-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Ekman, C.	med 105 röster,
» Montgomery Cederhielm ...	» 105 »
» Nordenfelt	» 105 »
Grefve Sparre	» 105 »
» Beck-Friis	» 104 »
Herr Hammar	» 104 »
» Hederstjerna	» 104 »
Grefve Lagerberg	» 104 »
Herr von Kræmer	» 103 »
Friherre Hochschild	» 99 »
Herr Ljungqvist	» 95 »
Grefve Mörner, Axel	» 83 »

Företogs val af tio ledamöter i Bevillnings-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Carlheim-Gyllensköld	med 111 röster,
» Croneborg	» 111 »

Herr Fock	med 111 röster,
» Kockum	» 110 »
» Reutersvärd	» 110 »
» Berg	» 105 »
» Stråle, G. H.	» 103 »
» Reuterskiöld, A.	» 101 »
» Bennich	» 83 »
» Cavallin	» 78 »

Företogs val af åtta ledamöter i Banko-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr von Strokirch	med 94 röster,
» Ekman, J. J.	» 93 »
» Olsson, P.	» 93 »
» Peyron, ...	» 93 »
» Wallberg	» 93 »
Friherre Åkerhielm	» 93 »
Herr Evers	» 92 »
» Falk	» 92 »

Företogs val af åtta ledamöter i Lag-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Friherre Hamilton	med 80 röster,
Herr Lothigius	» 80 »
Grefve Mörner, O.	» 80 »
Herr Asplund	» 79 »
» Lindgren	» 79 »
» Samzelius	» 79 »
» Sundell	» 79 »
» Lagerstråle	» 77 »

Företogs val af sex suppleanter i Konstitutions-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Robson	med 71 röster,
» von Stockenström	» 59 »
» Ulfsparre	» 59 »
» Bergmanson	» 54 »
» Waern, L.	» 50 »
» Rhodin	» 49 »

sedan ordningen mellan de två ledamöter, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af nio suppleanter i Stats-Utskottet; och befunnos, efter valförrätningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Grefve af Ugglas	med 68 röster,
Friherre von Essen, F.	» 67 »
Herr Dahm	» 66 »
» Burman	» 65 »
» Törnebladh	» 64 »
» Gavelius	» 64 »
Grefve Posse, K.	» 62 »
» Hamilton, G.	» 61 »
Herr Lindström	» 60 »

sedan ordningen mellan de två ledamöter, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af sex suppleanter i Bevillnings-Utskottet; och befunnos, efter valförrätningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Mallmin	med 52 röster,
» Sjölund	» 52 »
» Rappe	» 52 »
Friherre Barnekow	» 48 »
Herr Wallenius	» 46 »
» Andersson, G.	» 43 »

sedan ordningen mellan de tre ledamöter, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af fem suppleanter i Banko-Utskottet; och befunnos, efter valförrätningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Söderhjelm	med 43 röster,
» Rääf	» 42 »
» Stjernspetz	» 42 »
» von Platen	» 41 »
» Laurell	» 41 »

sedan ordningen mellan dem, som erhållit lika antal röster, blifvit genom särskilda lottningar bestämd.

Företogs val af fem suppleanter i Lag-Utskottet; och befunnos, efter valförrätningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Widmark	med 48 röster,
Grefve Strömfelt	» 42 »
Friherre von Essen, R.	» 41 »
Herr Almquist	» 40 »
» Svanberg	» 37 »

Grefve *Lewenhaupt, Claes*, uppläste en motion, N:o 1, angående ersättning af allmänna medel till vittnen i jagtmål, som af tjensteman vid skogsstaten anhängiggöras.

Begärdes på bordet.

Upplästes ett af Herr *Storckenfeldt* insändt memorial af följande lydelse:

Hos Riksdagens Första Kammare får jag vördsamt anhålla om fyra veckors permission med anledning af inträffad försvagad helsa.
Wartofta 20 Januari 1880.

Carl Storckenfeldt.

Denna anhållan biföljs.

Justerades fem protokollsutdrag för detta sammanträde; hvarefter Kammarne åtskildes kl. 2 e. m.

In fidem

O. Brakel.

Fredagen den 23 Januari.

Kammaren sammanträdde kl. 12 middagen.

Justerades protokollet för den 16 Januari.

Föredrogos och hänvisades till Stats-Utskottet Riksdagens sistlidna är församlade Revisorers berättelser:

1:o om verkstäld granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1877; samt

2:o om granskningen af Riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning.

Föredrogs och hänvisades till Banko-Utskottet Riksdagens år 1879 församlade Revisorers berättelse angående Riksbanken.

Föredrogs och hänvisades till Lag-Utskottet Justitie-ombudsman-nens vid innevarande Riksdag afgifna embetsberättelse.

Herr *Wallberg* uppläste en motion, N:o 2, om beviljande af ett anslag å 500,000 kronor utan återbetalningsskyldighet, för fullbordande af jernvägsanläggningen emellan Halmstad och Nässjö.

Hänvisades till Stats-Utskottet.

Herr *Andreas Andersson* afgaf en motion, N:o 3, om tillägg till 35 § i gällande förordning angående fattigvården.

Hänvisades till Lag-Utskottet.

Kammaren åtskildes kl. 1/21 e. m.

In fidem
O. Brakel.